

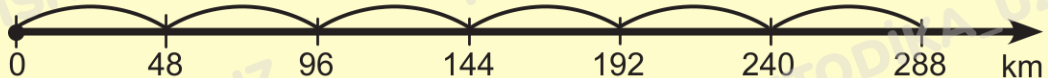
119. Harakatga doir masalalar yechish

Yondosh mavzu:
temiryo'l.

Sxema, masofa,
vaqt, tezlik.

1. Poyezd bekatdan 48 km/h tezlikda jo'nab ketdi. U 1 soatdan keyin bekatdan qanday masofada bo'ladi? 2 soatdan keyin-chi? 3 soatdan keyin-chi? 5 soatdan keyin-chi? Sxema bu savollarga javob berishda qanday yordam beradi?

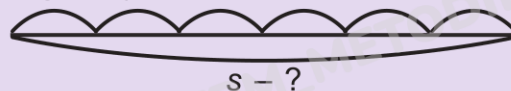

2. Sxemalarni o'rganing. Har bir sxema uchun daftaringizga tegishli formulani yozing va ular yordamida masalalarni yeching.

- a) Tezyurar poyezd 91 km/h tezlikda 6 soat yurdi. U qanday masofani bosib o'tdi?

91 km/h

- b) Poyezd 3 soatda 195 km yo'lni bosib o'tdi. U qanday tezlikda yurgan?

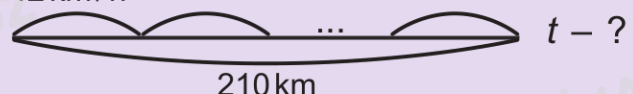
?

- d) Parovoz 210 km yo'lni 42 km/h tezlikda bosib o'tdi. U qancha vaqt yo'lda bo'lgan?

42 km/h

3. Masalani yechish uchun sxema tuzing. Sxemada 45m masofa uchun 2ta katakcha oling.

Sardorning bobosi vokzaldan 540m uzoqlikda joylashgan uyda yashaydi. Agar Sardor vokzaldan bobosining uyiga 12 minutda yetib borgan bo'lsa, u qanday tezlikda yurgan?

4. Amallarning bajarilish tartibiga rioya qilgan holda hisoblang. Bu yerda qanday so'z yashiringan?

$$(10415 : 5 + 45837 : 9) + 97363 : 7 - 23 \cdot (206 - 198)$$

A 7176

B 13909

L 5093

U 21085

A 184

G 8

M 20901

SH 2083

5. Spidometrlarning ko'rsatkichlari bo'yicha har bir avtomobilning harakatlanish tezligini aniqlang.

6. Taqqoslang.

5 h 23 min ☐ 523 min

9 min 30 s ☐ 280 s

104 min ☐ 1 h 40 min

228 s ☐ 2 min 28 s

7. Tenglamalardan birini tekshirish bilan yeching.

$$(780 - m \cdot 60) : 6 = 80$$

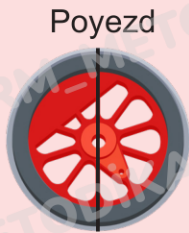
$$780 : (t \cdot 9 + 24) = 13$$

$$205 \cdot (560 : k - 68) = 410$$

119. Harakatga doir masalalar yechish

8. Transport vositalarining g'ildiraklarini taqqoslang. Qanday g'ildirak eng katta?

Diametri 95 cm

Radiusi 313 mm

Radiusi 300 mm

9. Poyezdning 6 ta vagonida 54 tadan, qolgan 4 ta vagonida esa 36 tadan joy bor. Bu poyezdda jami nechta joy bor? Agar poyezdda 287 nafar yo'lovchi ketayotgan bo'lsa, unda nechta bo'sh joy bor?

10. Poyezd 20 m/s tezlikda harakatlanmoqda. U bir soatda necha kilometr masofani bosib o'tadi?

11. Hisoblang. Rasmdagi kabi temiryo'l o'tadigan ko'priq qanday ataladi?

$$9 \cdot 73 + (453 : 3 + 9) : 40 - 114$$

A 657

V 151

D 4

I 160

K 547

L 653

U 661

T 223

12. Yo'l formulasidan foydalanib, yechimni yozing.

Ikki temiryo'l bekati orasidagi masofa 84 km. Poyezd 42 km/h tezlikda harakatlanmoqda. Poyezd bir bekatdan ikkinchi bekatgacha qancha vaqtda yetib boradi?